

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2005/0127(COD)

12.12.2006

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών
Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων

σχετικά με την πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του
Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ποινικών μέτρων για τη διασφάλιση της
προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας
(COM(2006)0168 – C6-0233/2005 – 2005/0127(COD))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Rainer Wieland

PA_Legam

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

Εν συνεχεία της απόφασης του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, της 13ης Σεπτεμβρίου 2005 (Υπόθεση C 176/03, Επιτροπή κατά Συμβουλίου), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή τροποποίησε την πρόταση οδηγίας της σχετικά με τη θέσπιση ποινικών μέτρων για τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Το ζήτημα της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας έχει ιδιαίτερη σημασία για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις που πρέπει να αισθάνονται ασφαλείς ότι οι επενδύσεις τους θα είναι κερδοφόρες. Χωρίς την δέουσα προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, οι επενδύσεις και κατά συνέπεια η καινοτομία στην Ευρώπη ενδέχεται να σημειώσουν στασιμότητα.

Αυτό που χρειάζεται να καθορίσουμε σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι τα κοινά σημεία επαφής, ώστε να γίνει πλέον αποτελεσματική η δίωξη της παραποίησης/απομίμησης και της πειρατείας. Η ανά χείρας πρόταση προτείνει συνεπώς κοινούς ορισμούς και κοινά επίπεδα ποινών. Η πρόταση αποσκοπεί επίσης να διευκολύνει τις αστυνομικές έρευνες που άπτονται των παραβιάσεων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Ο εισηγητής σας τάσσεται υπέρ της προταθείσης οδηγίας αλλά επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή στην ανάγκη να ορισθούν με μεγάλη ακρίβεια σημαντικοί όροι στην Οδηγία, ιδιαίτερα όταν αποτελούν κεντρικό συστατικό στοιχείο στον καθορισμό του αδικήματος.

ΤΡΟΠΟΛΟΓΙΕΣ

Η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να ενσωματώσει στην έκθεσή της τις ακόλουθες τροπολογίες:

Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή¹

Τροπολογίες του Κοινοβουλίου

Τροπολογία 1
Αιτιολογική σκέψη 8

(8) Πρέπει να θεσπισθούν διατάξεις για τη διευκόλυνση της διεξαγωγής των ερευνών. Τα κράτη μέλη πρέπει να προβλέψουν ότι οι ενδιαφερόμενοι δικαιούχοι διανοητικής ιδιοκτησίας ή οι αντιπρόσωποι τους, καθώς και οι εμπειρογνώμονες έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν τη συνδρομή τους στις έρευνες που διεξάγονται από

διαγράφεται

¹ Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην ΕΕ.

κοινές ομάδες έρευνας.

Αιτιολόγηση

Η διατύπωση δημιουργεί την εντύπωση ότι πρόκειται για ιδιωτικοποίηση της ποινικής δίωξης για την εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων, πράγμα το οποίο πρέπει να απορριφθεί για λόγους γενικής νομοθετικής πολιτικής. Σε δημοκρατικές κοινωνίες που επικρατεί το κράτος δικαίου, το κράτος διαθέτει νομικό μονοπώλιο στη χρήση βίας. Οι πολίτες δεν έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν μέτρα ποινικής δίωξης για να τιμωρούν παραβάσεις της νομοθεσίας που διαπράττουν άλλοι πολίτες.

Τροπολογία 2
Αιτιολογική σκέψη 9 α (νέα)

(9α) Τα δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να τηρούνται απολύτως κατά τον ορισμό των ποινικών αδικημάτων και των ποινών, κατά τη διάρκεια των ερευνών και των δικαστικών διαδικασιών.

Τροπολογία 3
Άρθρο 1, παράγραφος 2

Τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται στα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που προβλέπονται από την κοινοτική νομοθεσία ή/και την εθνική νομοθεσία των κρατών μελών.

Στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας εμπίπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας:

- α) δικαιώματα δημιουργού·***
- β) συγγενή δικαιώματα·***
- γ) δικαιώματα ειδικής φύσεως (sui generis) του κατασκευαστή βάσεων δεδομένων·***
- δ) δικαιώματα του δημιουργού τοπογραφιών προϊόντων ημιαγωγών·***
- ε) δικαιώματα εμπορικών σημάτων·***
- στ) δικαιώματα προστασίας σχεδίων και υποδειγμάτων·***
- ζ) δικαιώματα προστασίας υποδειγμάτων χρησιμότητας·***

Αιτιολόγηση

Το πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας πρέπει να καθορισθεί με μεγαλύτερη ακρίβεια ούτως ώστε να επιτευχθεί ο στόχος καλύτερης, διαφανέστερης και πιο κατανοητής νομοθεσίας.

Δεν μπορεί να αποτελεί καθήκον της Επιτροπής να καθορίζει, με τη δημοσίευση "γνωμοδοτήσεων", τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να ερμηνεύονται οδηγίες αποκλίνοντας από το νομοθέτη.

Ο κατάλογος που βασίζεται στο άρθρο 2 της οδηγίας 2004/48/EK διευκολύνει επίσης το έργο της αρμόδιας επί της ουσίας επιτροπής να εξαιρεί, με χωριστές ψηφοφορίες, από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων συγκεκριμένους τομείς της νομοθεσίας, εάν το θεωρεί απαραίτητο.

Τροπολογία 4

Άρθρο 1, παράγραφος 2 α (νέα)

Συγκεκριμένα, η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται σε προσβολή δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας που συνδέεται με:

- ***διπλώματα ευρεσιτεχνίας, υποδείγματα χρησιμότητας και συμπληρωματικά πιστοποιητικά προστασίας·***
- ***παράλληλη εισαγωγή αυθεντικών προϊόντων, τα οποία έχουν διατεθεί στην αγορά τρίτης χώρας με τη συγκατάθεση του δικαιούχου του δικαιώματος.***

Αιτιολόγηση

Το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας πρέπει να περιορισθεί.

Τροπολογία 5

Άρθρο 2, παράγραφος 1 α (νέα)

Με τον όρο "σε εμπορική κλίμακα" νοούνται δραστηριότητες οι οποίες επιτελούνται με σκοπό τον προσπορισμό άμεσου ή έμμεσου οικονομικού ή εμπορικού κέρδους, ή δραστηριότητες οι οποίες επιτελούνται σε τόσο μεγάλη κλίμακα ώστε μπορούν να προκαλέσουν σημαντική άμεση ζημία στον δικαιούχο του δικαιώματος αυτού.

Αιτιολόγηση

Ο όρος "σε εμπορική κλίμακα" έχει καίρια σημασία για τον ορισμό του ποινικού αδικήματος, και πρέπει να ορίζεται επακριβώς. Πρέπει να περιλαμβάνει όχι μόνον δραστηριότητες οι οποίες έχουν οικονομικό ή εμπορικό σκοπό, αλλά και σοβαρές δραστηριότητες πειρατείας μεγάλης κλίμακας, οι οποίες δεν διαπράττονται μόνο για ατομική ή προσωπική χρήση, οι οποίες μπορεί μεν να μην αποφέρουν οικονομικό πλεονέκτημα στον προσβάλλοντα, αλλά μπορεί να προκαλέσουν μεγάλη ζημία στον δικαιούχο του δικαιώματος.

Τροπολογία 6 Άρθρο 3, παράγραφος 1α (νέα)

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να χαρακτηρίζεται ποινικό αδίκημα κάθε εκ προθέσεως και σε εμπορική κλίμακα διαπραττόμενη απομίμηση/παραποίηση εμπορικού σήματος η οποία συνίσταται στη χρήση σημείου πανομοιότυπου με το εμπορικό σήμα για προϊόντα ή υπηρεσίες που ταυτίζονται με εκείνες για τις οποίες έχει καταχωρηθεί το εμπορικό σήμα.

Αιτιολόγηση

Η προσβολή των δικαιωμάτων δημιουργού και η απομίμηση/παραποίηση εμπορικών σημάτων πρέπει να ορίζονται χωριστά.

Τροπολογία 7 Άρθρο 4, παράγραφος 2

2. Στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις, για τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 3, τα κράτη μέλη προβλέπουν **τις ακόλουθες κυρώσεις:**

α) **καταστροφή των περιουσιακών στοιχείων που συνεπάγονται προσβολή του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας·**

β) **πλήρες ή μερικό, οριστικό ή προσωρινό κλείσιμο της εγκατάστασης που χρησιμοποιήθηκε κυρίως για την επίμαχη προσβολή·**

2. Στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις, για τις αξιόποινες πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 3, τα κράτη μέλη προβλέπουν **επίσης τα αναγκαία μέτρα ώστε κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο υπέχει ευθύνη να υπόκειται σε αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές κυρώσεις όπως:**

α) **αποκλεισμός από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις·**

β) **προσωρινή ή οριστική απαγόρευση της άσκησης εμπορικής δραστηριότητας·**

γ) οριστική ή προσωρινή απαγόρευση της άσκησης εμπορικών δραστηριοτήτων·

δ) τη θέση υπό δικαστικό έλεγχο·

ε) τη δικαστική εκκαθάριση·

στ) απαγόρευση της χορήγησης κρατικών ενισχύσεων και επιδοτήσεων·

ζ) δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων.

δ) επιβολή δικαστικής εποπτείας·

δ) δικαστική εντολή διάλυσης·

ε) προσωρινό ή οριστικό κλείσιμο εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την τέλεση της αξιόποινης πράξης·

στ) δημοσίευση των δικαστικών αποφάσεων·

ζ) καταστροφή των περιουσιακών στοιχείων που συνεπάγονται προσβολή του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας.

Αιτιολόγηση

Πβλ. την αιτιολόγηση της πρώτης τροπολογίας. Πρέπει να προστεθεί ότι το περιεχόμενο και η διατύπωση του καταλόγου των κυρώσεων δεν πρέπει να "επινοείται εκ νέου" για κάθε νομοθετικό κείμενο. Οι κυρώσεις που προτείνονται στα στοιχεία α) έως ε) έχουν ληφθεί από το προαναφερθέν κείμενο του Συμβουλίου για την έκδοση απόφασης πλαισίου σχετικά με την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, 8496/1/06 (2005/003(CNS)), και έχουν συμπληρωθεί με ειδικές προτάσεις από το αρχικό κείμενο σχετικά με το υπό εξέταση ζήτημα.

Τροπολογία 8

Άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο α)

α) καταστροφή των περιουσιακών στοιχείων που συνεπάγονται προσβολή του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας·

α) καταστροφή των περιουσιακών στοιχείων που συνεπάγονται προσβολή του δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας **και, σε κατάλληλες περιπτώσεις, κατάσχεση ή καταστροφή των υλικών ή στοιχείων που έχουν χρησιμοποιηθεί κατά κύριο λόγο για τη δημιουργία ή την κατασκευή των εμπορευμάτων αυτών.**

Αιτιολόγηση

Διευκρίνιση.

Τροπολογία 9

Άρθρο 6

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη δήμευση, εν όλω ή εν μέρει, των περιουσιακών στοιχείων του φυσικού ή

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 5 της παρούσας οδηγίας, τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη

νομικού προσώπου που έχει καταδικασθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 της απόφασης-πλαίσιου 2005/212/JAI της 24ης Φεβρουαρίου 2005 σχετικά με τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος, **τουλάχιστον όταν τα αδικήματα διαπράττονται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης κατά την έννοια της απόφασης-πλαίσιου... για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, καθώς και όταν τα αδικήματα συνεπάγονται κίνδυνο για την υγεία ή την ασφάλεια των προσώπων.**

δήμευση, εν όλω ή εν μέρει, των περιουσιακών στοιχείων του φυσικού ή νομικού προσώπου που έχει καταδικασθεί σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 της απόφασης-πλαίσιου 2005/212/JAI της 24ης Φεβρουαρίου 2005 σχετικά με τη δήμευση των προϊόντων, οργάνων και περιουσιακών στοιχείων του εγκλήματος.

Αιτιολόγηση

Οι διευρυμένες εξουσίες δήμευσης πρέπει να ισχύουν για τις ίδιες παραβιάσεις και τα ίδια αδικήματα για τα οποία ισχύει η παρούσα οδηγία.

Τροπολογία 10
Άρθρο 6α (νέο)

Άρθρο 6α

Κατάχρηση εξουσίας

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε, με την εφαρμογή ποινικών, αστικών και διαδικαστικών μέτρων, να απαγορεύεται και να υπάγεται σε κυρώσεις η κατάχρηση απειλών περί επιβολής ποινικών κυρώσεων.

Τα κράτη μέλη απαγορεύουν την κατάχρηση διαδικασιών, ειδικότερα στο βαθμό που τα ποινικά μέτρα χρησιμοποιούνται για την επιβολή των απαιτήσεων του αστικού δικαίου.

Αιτιολόγηση

Η δυνατότητα που διαθέτει ο δικαιούχος δικαιώματος να αποτρέψει το ενδεχόμενο προσβολής του δικαιώματός του (π.χ. από ανταγωνιστές) είναι ακόμη μεγαλύτερη όταν υφίσταται απειλή επιβολής ποινικών κυρώσεων. Το διεθνές δίκαιο και το ευρωπαϊκό δίκαιο απαιτούν την πρόληψη της κατάχρησης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας. Η κατάχρηση διαταράσσει τον ελεύθερο ανταγωνισμό και αντιβαίνει στα άρθρα 28 κ.ε. και 81 κ.ε. της Συνθήκης ΕΚ.

Τροπολογία 11
Άρθρο 6β (νέο)

Άρθρο 6β

Δικαιώματα των εναγομένων

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να προστατεύονται και να διασφαλίζονται δεόντως τα δικαιώματα των εναγομένων.

Τροπολογία 12
Άρθρο 7

Άρθρο 7
Κοινές ομάδες έρευνας

διαγράφεται

Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε να επιτρέπεται στους δικαιούχους διανοητικής ιδιοκτησίας ή στους αντιπροσώπους τους, καθώς και στους εμπειρογνώμονες, να παρέχουν τη συνδρομή τους στις έρευνες που διενεργούν οι κοινές ομάδες έρευνας σχετικά με τα αδικήματα που αναφέρονται στο άρθρο 3.

Αιτιολόγηση

Η διατύπωση δημιουργεί την εντύπωση ότι πρόκειται για ιδιωτικοποίηση της ποινικής δίωξης για την εξυπηρέτηση ιδιωτικών συμφερόντων, πράγμα το οποίο πρέπει να απορριφθεί για λόγους γενικής νομοθετικής πολιτικής. Σε δημοκρατικές κοινωνίες που επικρατεί το κράτος δικαίου, το κράτος διαθέτει νομικό μονοπώλιο στη χρήση βίας. Οι πολίτες δεν έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν μέτρα ποινικής δίωξης για να τιμωρούν παραβάσεις της νομοθεσίας που διαπράττουν άλλοι πολίτες.

Τροπολογία 13
Άρθρο 8 α (νέο)

Άρθρο 8α

Προστασία προσωπικών δεδομένων

Το άρθρο 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων που διέπει την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και η οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία

*των φυσικών προσώπων έναντι της
επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού
χαρακτήρα και για την ελεύθερη
κυκλοφορία των δεδομένων αυτών¹
τηρούνται πλήρως κατά τη διάρκεια των
ερευνών και των δικαστικών διαδικασιών.*

1 ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σελ. 31.

Αιτιολόγηση

Το άρθρο 8 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων ορίζει ότι "κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν" και ότι "η επεξεργασία αυτών των δεδομένων πρέπει να γίνεται νομίμως, για καθορισμένους σκοπούς και με βάση τη συγκατάθεση του ενδιαφερομένου ή για άλλους θεμιτούς λόγους που προβλέπονται από το νόμο. Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα να έχει πρόσβαση στα συλλεχθέντα δεδομένα που το αφορούν και να επιτυγχάνει τη διόρθωσή τους". Η οδηγία αποσκοπεί στην προστασία των δικαιωμάτων και των ελευθεριών προσώπων σε συνάρτηση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θεσπίζοντας κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζουν πότε η επεξεργασία αυτή είναι νόμιμη.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Τίτλος	Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ποινικών μέτρων για τη διασφάλιση της προστασίας των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας
Έγγραφο αναφοράς	COM(2006)0168 – C6-0233/2005 – 2005/0127(COD)
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας	JURI
Γνωμοδότηση της Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	LIBE 6.9.2005
Ενισχυμένη συνεργασία - ημερομηνία αναγγελίας στην ολομέλεια	
Συντάκτης(τρια) γνωμοδότησης Ημερομηνία ορισμού	Rainer Wieland 13.10.2005
Συντάκτης(τρια) γνωμοδότησης που αντικαταστάθηκε	
Εξέταση στην επιτροπή	6.11.2006 11.12.2006
Ημερομηνία της έγκρισης	11.12.2006
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 23 - : 17 0 : []
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Edit Bauer, Johannes Blokland, Mihael Brejc, Kathalijne Maria Buitenweg, Giusto Catania, Carlos Coelho, Fausto Correia, Kinga Gál, Patrick Gaubert, Elly de Groen-Kouwenhoven, Adeline Hazan, Ewa Klamt, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Barbara Kudrycka, Σταύρος Λαμπρινίδης, Henrik Lax, Sarah Ludford, Edith Mastenbroek, Hartmut Nassauer, Martine Roure, Luciana Sbarbati, Inger Segelström, Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, Donato Tommaso Veraldi, Manfred Weber, Stefano Zappalà, Tatjana Ždanoka
Αναπληρωτής(ές) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Richard Corbett, Παναγιώτης Δημητρίου, Camiel Eurlings, Ignasi Guardans Cambó, Jeanine Hennis-Plasschaert, Sophia in 't Veld, Javier Moreno Sánchez, Bill Newton Dunn, Hubert Pirker, Marie-Line Reynaud, Κυριάκος Τριανταφυλλίδης, Rainer Wieland
Αναπληρωτής(ές) (άρθρο 178, παρ. 2) παρών(όντες) κατά την τελική ψηφοφορία	Kartika Tamara Liotard
Παρατηρήσεις (πληροφορίες που διατίθενται σε μία μόνο γλώσσα)	